

Lærer —
studentene

Dato:

[Dato]

[Mottaker

Kontaktperson

Adresse

Postnummer, Sted]

Lærerstudentenes innspill til Faglig råd for Lærerutdanning om rammeplan for lærerutdanning

Lærerstudentene i Utdanningsforbundet takker for invitasjonen til å gi våre innspill til Faglig råds arbeid med rammeplaner. Som landets største organisasjon for lærerstudenter representerer vi studenter på tvers av alle lærerutdanningene og campus som har lærerutdanning.

For oss er det særlig viktig å understreke rammeplanenes funksjon som et definerende dokument for hva vi som studerer til å bli lærere skal kunne forvente at vi får i vår utdanning. Rammeplanene fungerer som en slags forventningsavklaring mellom studenter og utdanningsinstitusjoner.

Vi har gjennom tidligere deler av prosessen vektlagt at rammeplanene har flere dimensjoner. Så langt i prosessen mener vi at det har blitt lagt for lite vekt på rammeplanenes funksjon for studenter. Vi støtter opp under akademisk frihet, institusjonenes muligheter til å drive eget utviklingsarbeid og styrerett. Det vi derimot har trukket fram i innspill til blant annet Ekspertgruppa for overordnet styring av lærerutdanningene er at det også må hensyntas at styring av lærerutdanningene skjer for å bidra til at man ser utdanningsprogrammene i sammenheng med andre faktorer som studentmobilitet, kompetansebehov i barnehager og skoler, studenters rettigheter for medvirkning og så videre. Dette er ikke bare et styringsverktøy mellom myndigheter og lærerutdanningsinstitusjoner. Rammeplanene har og en viktig posisjon i utviklingen og sammenhengen av en helhetlig lærerprofesjon som rommer lærerstudenter, lærerutdannere, lærerne selv, ledere og alle andre som er viktige for å sikre at vi har gode utdanningstilbud for barn og unge.

En overordnet styring må derfor også hensynta den viktige bindeleddsfunksjonen en rammeplan har. Som studentorganisasjon er rammeplaner viktig fordi de bidrar til å skape gode rammer for vår utdanning og start på et forhåpentligvis langt profesjonsliv. Det er viktig at rammeplanene for lærerutdanningene definerer, rammer inn og skaper en felles forståelse for hva grunnkomponentene i det å undervise for barn og unge på de ulike nivåene i barnehager og skoler er.

Lærerstudentene
Hausmanns gate 17
0182 Oslo

T: 24 14 20 00
E: post@laererstudentene.no
laererstudentene.no

Verdigrunnlag og overordnet del

Det brede samfunnsoppdraget til barnehager og skoler bør rammes inn gjennom rammeplanen og framtidens læreres kompetansebehov bør være godt definert i en overordnet tekst for den felles rammeplanen. Det bør vektlegges forsknings- og utviklingskompetanse som en viktig del av en framtidsorientert profesjons grunnmur. Vi mener at det eksisterer et [godt verdigrunnlag i overordnet del av læreplanen](#) som kan være en god inspirasjon for verdigrunnlaget i rammeplaner. En slik sammenheng er og nyttig for å knytte lærerutdanningene opp mot arbeidet i barnehager og skoler. Det er viktig å presisere at overordnede verdier i lærerutdanningene bør være demokrati, frihet, likeverd og felleskap til det beste for barn og elever.

Struktur på underkapitler

For studenter vil det være viktig at underkapitler skaper struktur og innrammer egenarten til hver utdanning. Et av målene for overordning av styringen av lærerutdanningene har vært at institusjoner skal ha mer frihet til å prøve ut nye måter å organisere de ulike utdanningene. Vi mener at det er positivt å tenke nytt på organisering, men at man samtidig må sikre at studentene får tilstrekkelig kunnskap om egenarten ved å undervise for ulike alderstrinn.

Vi mener derfor at det er viktig at man ivaretar en trinndeling i underkapitlene. Dette for å sikre at alternative oppbygninger av utdanningsprogrammene ikke gjør at vi utvanner egenarten ved de ulike alderstrinnene. Som et eksempel mener vi at det vil være særlig viktig å ivareta begynneropplæring og lek i skolen i underkapitler. Vi ser at ved institusjoner som enten har gjennomført eller er i gang med å prøve ut for eksempel lærerutdanning fra trinn 1 - 10 så forsvinner begynneropplæring, og mye av undervisningen rettes inn mot de høyere trinnene.

Vi mener og at det bør være et kapittel om læringsutbyttebeskrivelser. Om man bruker navnet læringsutbyttebeskrivelser er ikke så viktig for oss, men vi mener det er svært viktig at man sikrer at det finnes noen form for avklaring på hva det er en student skal sitte igjen med av kompetanse etter endt utdanning. Hvis man ikke inkluderer en slik beskrivelse eller avklaring, vil det kunne bidra til at rammeplanene blir et statisk dokument uten en funksjon for studentene ved lærerutdanningene. Dette mener vi vil være negativt, og vil kunne bidra til å svekke kvaliteten på utdanningene.

Andre aktuelle tematikker for underkapitler vil være definering av lærerrollen ved de ulike nivåene, kjennskap og sammenheng med aktuelt lovverk, og integrasjon av pedagogikk og didaktikk med resten av fagporteføljen. Vi mener og at det er hensiktsmessig at rammeplanene definerer navnene til lærerutdanningene slik at de er forståelige for framtidige søkere. Vi mener at «Lærerutdanningene for ... (for eksempel barnehage, trinn 1 – 7, yrkesfag et.c.) er gode navn som er tydelige og enkle og forstå.

Praksis

Noe som går igjen i NOKUTs evaluering av både grunnskolelærerutdanningene og lektorutdanningene er at studenter opplever en stor variasjon i deler av utdanningene. Særlig rundt praksis preges evalueringen av det som oppleves som variasjon i kvalitet i tilknytting til organisering, oppfølging og arbeidet som utføres under praksis. Det rapporteres om manglende sammenheng og integrasjon av praksis på tvers av lærerutdanningene. Lærerstudentenes egne erfaringer og undersøkelser understøtter dette inntrykket.

Vi mener derfor det ville vært uklokt av en rammeplan å ikke definere:

1. Hva praksis er og ikke er.
2. Omfang
3. Innhold
4. At praksis skal være veiledet, vurdert og variert.

Vi er særlig opptatte av at praksis skal skje fysisk ved en barnehage eller skole. Det bør brukes minst mulig arbeidsplassbasert praksis. Alternative former for praksis kan være supplerende, men skal ikke erstatte fysisk praksis. Gjennom praksis skal studentene få et godt veiledet program utformet i samarbeid mellom student, praksisplass og utdanningsinstitusjon som gir oss innsikt i bredden av en lærers på aldersnivået student selv utdanner seg til sin arbeidshverdag. Dette bør videre være tydelig knyttet sammen med undervisningen på campus. Lærerstudentene mener at det er viktig å sikre sammenhengende praksisperioder, og vi mener at rammeplansfestet omfang av praksis bør ideelt være 140 dager, men minst 100 dager. Det bør og rammes inn at praksis først og fremst skal skje på praksisbarnehager og skoler. Rammeplaner bør og si noe om studenters mulighet for fravær, og å kunne ta opp igjen praksis ved gyldig fravær.

Det bør og stå noe om at vurdering av praksis skal være gjensidig mellom institusjonene, praksisplassen og studentene. Studentene skal stå i sentrum av utformingen av praksis, men også evalueringen og utvikling av praksisprogram.

Studentmobilitet og sammenheng mellom utdanningene

Med rammeplaner som har som mål å overordne styringen er det viktig for oss å presisere at studenter bør ha rett til mobilitet under sin utdanning. Det kan ikke legges opp til utdanninger som er så forskjellige at man ikke kan bytte studiested i løpet av utdanningsløpet. Det er og viktig at det ikke blir så store interne nasjonale forskjeller i utdanningsprogrammene. Lærerutdanningene legger grunnlaget for det felles nasjonale utdanningssystemet og en for stor varians vil være med på å bygge ned tilliten til et helhetlig lærerutdanningsprogram.

Internasjonalitet og mulighet for utveksling er en viktig del av mobilitetsavklaringen som foregår i rammeplanene. Det bør vektlegges at det skal finnes tidsperioder i en lærerutdanning hvor muligheten for internasjonale opphold eller utveksling kan gjennomføres av studenter.

Progresjon og integrasjon

Vi mener det vil være essensielt at rammenplanen definerer hva man lærer og når man lærer dette underveis i lærerutdanningene. Det er viktig at de ulike komponentene av lærerutdanningene er integrert, da integrerte lærerutdanninger er grunnlaget for at våre utdanninger er kvalitetsrike og robuste profesjonsutdanninger. Progresjon bør og vektlegges for å skape god struktur og gradvis utvikling gjennom utdanningsløpet.

På vegne av Lærerstudentene

Mathias Kristiansen
Seniorrådgiver, Lærerstudentene i Utdanningsforbundet